

UZASADNIENIE

Metoda ustalania opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi dla nieruchomości, na których zamieszkują mieszkańcy nie ulega zmianie i jest analogiczna do tej przyjętej w uchwale Nr XVII/425/19 Rady Miasta Gdańska z dnia 28 listopada 2019 r. w sprawie wyboru metody ustalenia opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi i ustalenia stawki opłaty dla nieruchomości, na których zamieszkują mieszkańcy oraz ustalenia sposobu obliczania opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi dla nieruchomości, które w części stanowią nieruchomość, którą zamieszkują mieszkańcy, a w części nieruchomość, na której nie zamieszkują mieszkańcy, a powstają odpady komunalne (Dz. Urz. Woj. Pom. z 2019 r. poz. 6257, z 2022 r. poz. 2060), tj. stanowi iloczyn powierzchni użytkowej lokalu mieszkalnego w rozumieniu ustawy z dnia 7 lipca 1994 r. - Prawo budowlane (Dz. U. z 2025 r. poz. 418, 1080) oraz stawki opłaty. Metoda ta była również stosowana w uchwałach Nr XLV/745/13 Rady Miasta Gdańska z dnia 28 lutego 2013 r. oraz Nr V/43/15 Rady Miasta Gdańska z dnia 29 stycznia 2015 r. i sprawdziła się w warunkach dużego miasta o charakterze turystycznym i akademickim.

Zgodnie z art. 6k ust. 2 ustawy z dnia 13 września 1996 r. o utrzymaniu czystości i porządku w gminach (Dz.U.2025.733) rada gminy, określając stawki opłat, bierze pod uwagę w szczególności:

1. liczbę mieszkańców zamieszkujących gminę,
2. ilość wytwarzanych odpadów komunalnych,
3. koszty funkcjonowania systemu gospodarowania odpadami komunalnymi (art. 6r ust. 2–2b i 2d u.c.p.g.),
4. przypadki nieregularnego wytwarzania odpadów (np. sezonowość na niektórych nieruchomościach).

W Gdańsku od 2020 roku obowiązują stawki opłat za gospodarowanie odpadami komunalnymi w wysokości 0,88 zł/m² dla powierzchni użytkowej lokalu mieszkalnego do 110 m² oraz 0,10 zł/m² dla powierzchni użytkowej lokalu mieszkalnego powyżej 110 m². W okresie tym nastąpił znaczący wzrost kosztów funkcjonowania systemu gospodarowania odpadami komunalnymi, natomiast wysokość stawek pozostała niezmieniona. Brak dostosowania stawek do ponoszonych kosztów skutkować będzie deficytem systemu i wymaga podjęcia działań korekcyjnych.

Przy kalkulacji stawek uwzględniono wszystkie planowane wydatki systemu gospodarowania odpadami komunalnymi w Gdańsku, w tym w szczególności koszty odbierania i transportu oraz zagospodarowania odpadów, które stanowią 89% wszystkich kosztów systemu gospodarowania odpadami komunalnymi (systemu gok).

W latach 2020-2024 skumulowana inflacja wyniosła około 43%, płaca minimalna wzrosła z 2 600 zł w 2020 roku do 4 666 zł w 2025 roku, co stanowi wzrost o 79,5%. Ilość odpadów komunalnych w tym czasie w przeliczeniu na jednego mieszkańca zwiększyła się z 401 kg do 449 kg, co stanowi wzrost o 12%. W tym samym okresie nastąpił znaczny wzrost kosztów transportu, zagospodarowania oraz pozostałych kosztów systemu, w tym m.in. budowa PSZOK-ów. Nie został również wdrożony system rozszerzonej odpowiedzialności producentów (ROP), który zgodnie z założeniami miał pokrywać część kosztów zagospodarowania odpadów opakowaniowych. Dodatkowo szacuje się, że wdrażany system kaucyjny obniży przychody ze sprzedaży surowców wtórnych o ok. 20%, co jeszcze bardziej obciąży system gok.

Poniższa tabela przedstawia kształtowanie się głównych kategorii kosztów systemu gospodarki odpadami komunalnymi oraz wpływów z opłat w latach 2020-2025.

Kategoria	2020 (w zł)	2021 (w zł)	2022 (w zł)	2023 (w zł)	2024 (w zł)	2025 (przewidywane wykonanie) (w zł)
Transport	74 451 014	72 341 985	86 677 153	85 528 320	98 511 047	105 000 000
Zagospodarowanie	68 537 816	73 674 293	85 238 248	86 908 098	124 602 675	145 413 872
Edukacja	638 947	1 042 417	1 021 583	665 653	763 622	1 220 389
Pozostałe + inwestycje	8 338 038	8 325 478	10 398 095	12 141 976	15 292 420	28 756 203
Suma wydatków	151 965 814	155 384 173	183 335 079	185 244 048	239 169 764	280 390 464
Wpływy z opłat	155 125 782	167 514 193	172 596 510	212 294 745	231 602 316	236 872 342
Nadwyżka/ niedobór roczny	3 159 967	12 130 020	-10 738 569	27 050 697	-7 567 448	- 43 518 122
Skumulowana nadwyżka/niedobór	8 777 412	21 682 047	11 832 266	38 882 963	31 315 513	-12 202 609

Zestawienie danych w tabeli pokazuje jednoznacznie, że od 2020 roku do przewidywanego wykonania na 2025 rok koszty systemu wzrosły ze 151,9 mln zł do 280,39 mln zł, podczas gdy wpływy z opłat wzrosły ze 155,1 mln zł do 236,9 mln zł. Szczególnie istotny jest wzrost kosztów zagospodarowania odpadów z 68,5 mln zł do 145,4 mln zł oraz transportu z 74,4 mln zł do 105,0 mln zł. Deficyt systemu za 2025 rok wyniesie ok. 43,5 mln zł, a przy rozliczeniu nadwyżki z lat ubiegłych całkowity niedobór w systemie wyniesie ok 12,2 mln zł. Brak zmian stawek (tabela powyżej) uniemożliwia prawidłową realizację zadań w ramach systemu.

Proponowana zmiana stawek opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi od powierzchni lokalu mieszkalnego zakłada podniesienie ich z obecnych 0,88 zł/m² i 0,10 zł/m² do odpowiednio 1,10 zł/m² dla powierzchni użytkowej lokalu mieszkalnego do 110 m² oraz 0,20 zł/m² dla powierzchni użytkowej lokalu mieszkalnego powyżej 110 m². Wzrost stawki podstawowej wynosi 25% i jest niezbędny do pokrycia wszystkich kosztów systemu. Zgodnie z art. 6k ust. 2 pkt 1 u.c.p.g. maksymalna stawka przy metodzie powierzchniowej wynosi 0,08% przeciętnego miesięcznego dochodu rozporządzalnego na 1 osobę ogółem. Przeciętny miesięczny dochód rozporządzalny na 1 osobę w 2024 roku, wyniósł 3 167,17 zł (Obwieszczenie Prezesa GUS z dnia z dnia 27 marca 2025 r.) Przeciętny miesięczny dochód rozporządzalny na 1 osobę ogółem w 2020 r. wynosił 1 919 zł, co oznacza wzrost przeciętnego miesięcznego dochodu rozporządzalnego na 1 osobę o 1 248,17 zł. Przy przeciętnym dochodzie rozporządzalnym w wysokości 3 167,17 zł maksymalna stawka wynosi 2,53 zł/m² miesięcznie. Oznacza to, że nowa stawka 1,10 zł/m² stanowi około 43% wartości maksymalnej, a stawka 0,20 zł/m² około 8% tej wartości. Wskazuje to jednoznacznie na umiarkowany charakter proponowanych podwyżek oraz ich pełną zgodność z obowiązującymi przepisami prawa.

Należy wskazać, że niniejsza uchwała przewiduje również utrzymanie stawki opłaty podwyższonej za gospodarowanie odpadami komunalnymi w przypadku nieselektywnego zbierania odpadów na poziomie dwukrotności stawki podstawowej, co jest minimalnym poziomem wymaganym przez art. 6k ust. 3 u.c.p.g. Rozwiązanie to pełni funkcję motywacyjną, zachęcając mieszkańców do prawidłowej selektywnej zbiórki.

W systemie przewidziano również zwolnienie z części opłaty dla właścicieli nieruchomości jednorodzinnych kompostujących bioodpady stanowiące odpady komunalne w kompostowniku

przydomowym, co jest wypełnieniem delegacji art. 6k ust. 4a u.c.p.g.. Proponuje się, żeby dotychczasowa ulga w wysokości 0,03 zł za 1 m² powierzchni nieruchomości obowiązująca od 01 lutego 2021 r. zastąpiona została stałą ulgą w wysokości 20 zł miesięcznie na nieruchomość zabudowaną budynkiem mieszkalnym jednorodzinnym. Przyjęta metoda obliczenia zmniejszenia kosztów gospodarowania odpadami komunalnymi z gospodarstw domowych uwzględnia proporcjonalny udział powierzchni domów jednorodzinnych w kosztach gospodarowania bioodpadami z nieruchomości zamieszkałych wg poniższych obliczeń.

A.	Łączna powierzchnia zamieszkała (do 110 i pow. 110 m ²)		14 833 533
B.	Łączna powierzchnia domów jednorodzinnych	20,19%	2 994 871
C.	Liczba domków jednorodzinnych		21 075
D.	Łączny roczny koszt gospodarowania bioodpadami z nieruchomości zamieszkałych w systemie GOK		25 491 459,3 zł
E=B/A *D	Proporcjonalny średni roczny koszt gospodarowania bioodpadami z domów jednorodzinnych		5 146 692,3 zł
F=E/C	Średni roczny koszt gospodarowania bioodpadami z jednego domu jednorodzinnego		244,2 zł
G=F/12 m-cy	Średni miesięczny koszt gospodarowania bioodpadami z jednego domu jednorodzinnego		20 zł

Przy założeniu, że wszystkie bioodpady z terenu nieruchomości jednorodzinnej zostaną skompostowane w kompostowniku przydomowym, proporcjonalne zmniejszenie kosztów gospodarowania odpadami komunalnymi z gospodarstw domowych wyniesie 20 zł w przeliczeniu na jedną nieruchomość zabudowaną budynkiem mieszkalnym jednorodzinnym. Nowe rozwiązanie dot. zwolnienia w części opłaty za kompostowanie w kompostowniku przydomowym lepiej odzwierciedla rzeczywiste zmniejszenie kosztów systemu wynikające z kompostowania bioodpadów i będzie bardziej przejrzyste dla mieszkańców.

Zagospodarowywanie bioodpadów w przydomowych kompostownikach jest jednym z najprostszych i najbardziej ekologicznych sposobów zagospodarowania odpadów organicznych, który przynosi same korzyści środowisku. Dzięki kompostowaniu powstaje naturalny i wartościowy nawóz dla roślin, poprawia się jakość gleby a także zmniejsza się ilość odpadów wymagających zagospodarowania w Zakładzie Utylizacyjnym Sp. z o.o. Ponadto bioodpady poddane recyklingowi u źródła w kompostownikach przydomowych uwzględniane są przy obliczaniu poziomu recyklingu jaki gmina musi osiągnąć zgodnie z wymaganiami art. 3b u.c.p.g.. Ulga w wysokości 20 zł miesięcznie odpowiada rzeczywistym oszczędnościom systemu gminnego i jednocześnie ma charakter motywacyjny. Szacuje się, że z preferencji skorzysta ok. 3 000 właścicieli takich budynków (obecnie ok. 660), co odpowiada zmniejszeniu wydatków na zagospodarowanie bioodpadów w systemie o ok. 1 680 000 zł rocznie.

Szacuje się, że wpływy z opłat z nieruchomości zamieszkałych po uwzględnieniu zwolnienia z części opłaty za kompostowanie w kompostowniku przydomowym wyniosą ok. 189 411 135 zł rocznie.

Podwyższenie stawek opłat dla nieruchomości zamieszkałych oraz zmiana formy zwolnienia z części opłaty na kompostownik mają na celu przywrócenie równowagi finansowej systemu

gospodarowania odpadami komunalnymi, przy jednoczesnym zachowaniu zasad sprawiedliwości społecznej oraz zachętach proekologicznych. Przyjęcie uchwały jest niezbędne dla dalszego stabilnego funkcjonowania systemu w warunkach istotnych wzrostów kosztów jego prowadzenia. Przy niezmienionych od 2020 r. lokalnych stawkach opłat oraz uwarunkowań rynkowych (rosnące koszty transportu i zagospodarowania odpadów, pracy, materiałów i usług), a także mając na względzie konieczność zapewnienia samofinansowania systemu (art. 6r u.c.p.g.), podjęcie niniejszej uchwały jest zatem w pełni uzasadnione.

Wnioskodawca:

PREZYDENT MIASTA GDAŃSKA

Aleksandra Dulkiewicz

Radca prawny:

Radca prawny:

BPr-0723-U-216/2025

projekt: uchwała stawki zamieszkałe GOK i ulga kompostownikowa

uzgodniono: Radca Prawny *Anna Wojaczek*

dnia 16.10.2025 r.

Sporządził:

Ewa Podgórska-Pikies

Zaakceptował:

Agnieszka Skolimowska

Uzgodniono:

Skarbnik/Zastępca Skarbnika

Izabela Kuś

Zatwierdził:

Piotr Kryszewski

Zaakceptował:

Anna Wołodźko

SEKRETARZ MIASTA GDAŃSKA

Danuta Janczarek